

Venstre citerede. Heller ikke i dette Udvalg er der altsaa opnaaet Enighed, i hvert Tilfælde ikke om noget principalt Forslag, idet tre Mindretal møder hvert med sin Betænkning. Det ene Mindretal, Sagførerne i Udvalget, har affattet en længere Udtalelse, som ligefrem lyser af de reneste og højeste moralske Principper, ligefrem dirrer af Forargelse over Retsfuldmægtigenes Praksis, fordi disse konkurrerer Sagførerne ud. Skal Ukrudtet luges, da glem ej Roden, siger Sagførerne, idet de citerer den ejendommelige Insinuation mod Ministrene for Overfladiskhed, der findes ved Ministrenes Indgang til Folketingssalen. Sagførernes Repræsentanter vil altsaa have Retsfuldmægtigenes statsansat, og statsansat straks, og vil have dem forbudt at drive privat Praksis, fuldstændig og straks. Man maa ogsaa give Sagførerne Ret i, at det er en noget mærkelig Retsstilstand, at selve Staten ved at opretholde den private Forretningsdrift paa Retskontorerne tvinger Sagførerne, som de selv siger, til i deres mest intime indre forretningsmæssige Forhold, hvor Statens Repræsentant skal søges, at møde ikke Embedsmanden, men deres egen, ofte mest nærgaaende Konkurrent. Derfor vil Sagførernes Repræsentanter have Arbejdet paa Dommerkontorerne simplificeret, hvorved Statens Udgifter til Statsansættelsen af Dommerfuldmægtigenes bringes ned. Og de foreslaar, at Dækningen for de 835 000 Kr., som Merudgiften vel vil blive, naas ved Forhøjelse af Skiftegebyrerne med $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. og Tinglæsningsgebyrerne med 675 000 Kr. Det andet Mindretal, som bestaar af to Dommere og en Dommerfuldmægtig, fremhæver naturligvis de gode Sider ved den gældende Ordning: at Fuldmægtigenes Praksis gør Retskontorerne mere folkelige — paa jævnt Dansk: mere til et Forretningskontor, et Forretningslokale —, at den nuværende Ordning drager de dygtige Kræfter til Dommerstanden og giver dem en mere alsidig Uddannelse, hvilket sidste jeg ikke tror, man kan underkende helt, selv om man samtidig maa hævde, at det just ikke er Ejendomshandler eller lignende, der skulde friste en videnskabelig anlagt eller interesseret Jurist til at slaa ind paa Dommervejen, og at det maaske ogsaa er en noget tvivlsom Fordel, at Dommerne særlig har uddannet sig som Handelstalenter, Finansmænd. Jeg tror, at dette Mindretal noget overvurderer Pengenes Magt og undervurderer den faglige Interesse selv hos Jurister, i hvert Fald hos dem, der gaar Embedsvejen. Endelig er der saa det tredje Mindretal, hvoriblandt to Medlemmer af

dette høje Ting, der principalt hævder, at Dommerfuldmægtigenes private Praksis bør afskaffes, men som af Hensyn til Udgifterne ved Statsansættelsen, efter deres Mening i det mindste 1 200 000 Kr., og Statsansættelsens Konsekvenser for det underordnede Personale: altsaa fast Ansættelse ogsaa af Kontoristerne, er betænkeligt ved for Tiden at foretage nogen Ændring i Forholdene, som Mindretallet i øvrigt heller ikke finder nær saa slemme som skildret af Sagførerne. Derfor enes man altsaa om en Mellemvej, et Forslag, som subsidiært stilles af hele Udvalget og nu er optaget af den højtærede Justitsminister gennem det her foreliggende Lovforslag: at Sagen — det vil sige Statsansættelsen — i Virkeligheden udskydes mindst en 10—11 Aar, og at Dommerfuldmægtigenes derefter skal undergives Reglerne i Tjenestemandslovens §§ 44 og 473, 1ste Stykke.

Efter min Opfattelse bør man hævde, at det ikke alene er principielt uforsvarligt, at denne Sammenblanding af privat Praksis og offentlig Retspleje paa Dommerkontorerne fortsættes, men at det ogsaa i Praksis er saaledes, at det svækker Tilliden til Embedet, at det sinker Sagerne, d. v. s. Embedets, Kontorets Sagers Behandling — maaske medmindre der i visse Tilfælde betales Drikkepenge til Embedsmanden for Ekspeditionens hurtigere Udførelse, en overmaade tiltalende Forretningsgang, som i hvert Tilfælde var gældende, da jeg var Dommerfuldmægtig — og endelig bringer Fuldmægtigenes ind i Interessekollisioner, som maa være generende for dem selv og maa virke demoraliserende. Naar vi derfor alle sammen er enige om det uheldige i Forholdet, og naar Ministeriet derefter har taget Sagen op til en Løsning, synes jeg, at man egentlig ikke kan være bekendt, at denne Løsning praktisk taget gaar ud paa ikke at løse Spørgsmaalet før om en 10—11 Aar, ikke en Gang overfor ny ansatte. Jeg forstaar naturligvis nok det rimelige i en vis Overgangstid, en Afviklingsperiode, men en 10—11 Aar forekommer mig at være altfor længe. Hertil kommer, at Justitsministeren ikke en Gang efter dette Tidsrum vil forbyde Dommerfuldmægtigenes privat Praksis. Til den Tid skal de falde ind under de almindelige Regler i Tjenestemandslønsloven, hvorefter man skal have en særlig Tilladelse til at drive privat Erhverv ved Siden af Statstjenesten. Det er ikke os tilstrækkeligt, specielt naar det gælder Dommerfuldmægtigenes, thi vi skulde dog nødig risikere, at man om en Aarrække naaede dertil eller ikke var naaet længere end til,